Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei. În străinătate 6 lei.
Taxe poștale plătite în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 288 Joi 23 Octombrie 1941
12 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITER. 220 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

DISCIPLINA APROVIZIONĂRII

Odată cu decretarea regimului de stabilizare a prețurilor, autoritățile continuă sforțările spre a creia pieții interne condițiuni satisfăcătoare de funcționare. Grija principală este concentrată în jurul aprovizionării centrelor de consumație cu articole de primă necesitate și în deosebi cu produsele alimentare curente, cași cu cele în vederea formării proviziunilor de iarnă: ceapă, cartofi, fasole, varză.

Cu ajutorul organizațiilor cooperative, cum și prin servicii speciale existente, sau creiate ad-hoc, autoritățile participă ele înseși la împlinirea necesităților de aprovizionare. In chipul acesta s'au putut destina nevoilor imediate ale Capitalei, zilele trecute, o cantitate de 200 vagoane de porumb și 360 vag. grâu, din stocurile colectate în Basarabia de Institutul național al cooperației.

Primele transporturi au și sosit și după ce au fost repartizate morilor spre măcinare, mălaiul rezultat a fost pus în vânzare, sub prețul maximal, prin cooperativele din București și prin comercianți și organe de desfacere anume alese de primăria municipiului, făcându-se față astfel unei solicitări insistente din partea publicului, care ducea lipsa mălaiului.

La fel s'a procedat și cu vânzarea fasolei boabe, prin măcelării, la prețul de 21 lei kg. și, în mai redusă măsură, cu ceapa și cartofii, pentru care cererea este disproporționat de mare în raport cu posibilitățile de achiziționare, colectare și transport.

Aceste măsuri sunt bune, dar ele îmbrățișează un număr prea restrâns de articole și încă de articole așa zise cantitative, de massă, a căror colectare, transport și desfacere necesită un aparat prea vast de execuție și administrație, ca să rămână numai în seama autorităților. Participarea directă a autorității la acțiunea de aprovizionare pe teren ar fi mult mai ușor și mai eficace completată prin participarea inițiativei particulare, dacă s'ar oferi producătorilor și negustorilor dispuși să strângă și să aducă marfa pe piață, toate înlesnirile cu putință. Să luăm cazul cartofilor. Producția de anul acesta atât cantitativă cât și calitativă se poate spune că este excepțională. Țăranul nostru, care are un spirit ascuțit de caracterizare, spune singur că anul acesta este al cartofului, așa cum alți ani pot fi al grâului, al orzului, al porumbului, al fasolii. Deci, cu tot consumul sporit, datorit cerințelor armatei, recolta apare prisosenică chiar față de necesitățile sporite. Și, totuși, lumea țipă și se sbate pentru un kg. de cartofi.

Este, desigur, o lipsă de înțelegere și mai ales de răbdare din partea publicului, care trăește cu spaima că va rămâne până la urmă fără acest aliment indispensabil și cu cele mai variate întrebuințări, în timpul iernei, dar este la mijloc și un pic de neînțelegere și de întârziere în executarea măsurilor de aprovizionare.

Ne explicăm: începuseră să vie la oraș căruțele țărănești cu cartofi, potrivit unei vechi tradiții și numărul lor ar fi mers în continuă creștere pe măsura avansării culesului recoltei. Agenții primăriei au început să întâmpine însă la barieră transporturile țărănești și să le îndrume forțat spre piețele Capitalei, unde cartofii erau vânduți populației la chilogram. Intenția a fost bună, dar rezultatul n'a întârziat să se arate: nici căruță țărănească nu se mai arată la barierele orașului.

S'a împins până acolo excesul, încât au fost reținute și dirijate în piață chiar transporturile de cartofi, aparținând unor proprietari de fermă sau de moșii și destinați necesităților proprii de consum.

S'a mai observat apoi un neajuns, în ce privește prețul de cumpărare la producător pentru cantitățile în massă. In timp ce unora s'a plătit 5 lei kgr. pe loc, alții au primit 9 lei; de aci motiv de nemulțumire și descurajare.

Suntem cu toții de acord, că este nevoe de o disciplină a consumatorului, a negustorului și a producătorului, dar ea trebue să meargă mână'n mână, ba chiar să se grefeze pe disciplina organelor de execuție.

Este nevoe, deci, de mai multă coherență, de o coordonare mai desăvârșită între acțiunile factorilor pe care se sprijină sau trebue să se sprijine greaua problemă a aprovizionării.

Situația pe teatrul de război oriental

Operațiile din regiunea Donețului. — Problema petrolului sovietic

de R. SEIȘANU

In sectorul de sud al frontului oriental sunt trei regiuni în care se dezvoltă operațiile armatelor germane și aliate: I. Regiunea Charkowului; II. Regiunea Donețului și III. Regiunea Rostowului.

In regiunea I-a, forțele germane sunt în apropiere de orașul Charkow. In regiunea a II-a, un grup de trupe germane și italiene, după ce au ocupat orașul Stalino (numit mai înainte Iusowka) și zona din jurul său, în care sunt localitățile Makejewka, Mariewka, Cistjakowo și altele, continuă înaintarea spre nord și est. Ele au pătruns adânc în basinul minier și industrial al Donețului.

Orașul Stalino, care e un centru important industrial, având numeroase uzine și întreprinderi industriale, e situat la 135 km. nord-vest de Taganrog și nord de Mariupol, — porturile de pe coasta Mării de Azov.

Trupele germane și italiene au tăiat conducta de benzină dintre Rostov și Lisitciansk, care trece prin Makejewka și Gorlowka, stabilită în anul 1932.

In regiunea a III-a, alte forțe germane și aliate sunt în apropiere de Rostow pe Don.

Rămășițele armatelor sovietice dela sud, întărite cu trupe aduse din Caucaz și din regiunea Volga, — după distrugerea armatelor a IX-a și a XVIII-a de către forțele aliate germano-române în marea bătălie dintre Niprul inferior și Marea de Azov ce s'a terminat în seara de 11 Octombrie — nu sunt în măsură să se mențină pe pozițiile întărite de pe linia Donețului. Ele vor fi împinse, sub puternica presiune a armatelor germane și aliate, spre est și sud-est, — o parte între Doneț și Don; iar altă parte, în Caucazia de nord.

Operațiunile militare din cele trei regiuni prezintă o importanță strategică de întâiul ordin, de oarece ele se dezvoltă într'un spațiu vital al U.R.S.S., în care se găsesc însemnate gismente de cărbuni și minereuri de fer; numeroase întreprinderi industriale, organizate pe baza sistemului „Kombinatelor"; conducte de petrol și care asigură comunicațiile cu Caucazia și ținutul petrolifer dela Baku.

De pe acum, în urma ocupării zonei din jurul orașului Stalino, sovietele nu mai pot folosi conducta de benzină dintre Rostow pe Don, Makejewka, Sorlowka și stația-terminus Lisitciansk. Odată și Rostow pe Don ocupat de trupele germane, se vor tăia și celelalte două conducte de petrol, spre Baku și Milerowo, precum și calea ferată ce servea la transportul petrolului în toate regiunile U.R.S.S. dintre Baku, Charkow și Moscova.

Atunci când trupele germane vor trece Donul, de acolo unde el se apropie de Volga — distanța între Don

(Continuare in pag. 2-a)

Regiunea Donețului și a Donului inferior

PE STRĂZILE ODESEI

Material bolșevic părăsit pe una din arterele principale ale orașului. (P. P.)

DELA PLEVNA LA ODESA

de N. BATZARIA

Cucerirea Odesei, această faptă de nepieritoare glorie românească, amintește, aproape în mod involuntar, biruința, peste care s'au așternut mai bine de șasezeci de ani, câștigată de armata română sub zidurile Plevnei. Și atunci victoria tinerei oștiri române avusese un răsunet mare în Europa și trezise interesul și atenția Occidentului european asupra României și asupra poporului român, care își afirma vechile virtuți ostășești.

Așa, pentru a pomeni un fapt, care nu e de domeniul politic sau militar, spunem că datorită răsunetului ce avuseseră în Europa victoriile armatei române pe câmpiile Bulgariei, României i s'a făcut pentru întâia oară cinstea de a fi invitată, prin poeții ei, să ia parte la concursul organizat între poeții tuturor popoarelor și grupurilor neolatine pentru cea mai frumoasă poezie, care să proslăvească spiritul rasei latine. La acest concurs, ținut în orașul Monpellier din Franța, poezia care a fost premiată și adoptată ca un imn al popoarelor neolatine, a fost, precum se știe, „Ginta latină" a lui Vasile Alecsandri. S'a făcut deci, cu acest prilej, o dovadă că și prin spiritul și inteligența lor, românii posedă însușirile trebuincioase de a reprezenta cu toată vrednicia ceeace însumă geniul latin sub raportul civilizației și culturei.

Dar la Plevna, rușii au fost aliații românilor — niște aliați sortiți la înfrângerea cea mai rușinoasă, dacă românii n'ar fi sărit în ajutorul lor.

Ca număr, rușii erau mult mai mulți decât românii. Totuși, când viteazul general turc Osman Pașa încercase o ieșire din Plevna, în care era încercuit, el a căutat să rupă rândurile mult mai dese și mai numeroase ale armatei rusești, evitând cu grijă rândurile mai rare și mai puținte ale armatei române.

„Imi alesesem drumul cel mai ușor", a răspuns el mai târziu la întrebarea ce i s'a făcut în legătură cu încercarea sa.

Dar între Plevna și Odesa sunt asemănări, ce merită a fi relevate. Victoria dela Plevna asigurase indepen-

(Continuare in pag. 2-a)

INTREGUL SPAȚIU BALTIC A FOST CURĂȚIT DE BOLȘEVICI

Berlin, 21 (Rador). — Cartierul general al Fuehrerului a dat Marți după amiază următorul comunicat special:

Insula Dagoe a fost ocupată.

Toate insulele din Marea Baltică sunt acum în mâinile trupelor germane și întregul spațiu baltic a fost curățit de forțele inamice.

Intr'o cooperare exemplară cu formațiunile marinei de război și ale aviației, o divizie germană de infanterie izbutise încă la 12 Octombrie să debarce prin surprindere în punctul cel mai de sud al insulei. De atunci, în lupte înverșunate care au durat zece zile, insula a fost curățită de dușman.

In cursul acestor lupte, am luat 3000 de prizonieri; șase baterii de coastă au fost distruse. Resturile garnizoanei inamice au fost nimicite de unități ale marinei de război și de aviație, pe când încercau să fugă pe mare.

Prima reuniune a noului cabinet japonez

Tokio, 21 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

Sub președinția primului ministru a avut loc Marți prima reuniune ordinară a noului cabinet japonez.

D. Togo, ministrul afacerilor străine, a făcut o expunere, bazată pe rapoartele misiunilor diplomatice, cu privire la primirea rezervată noului cabinet în Germania, în Italia, în Anglia și în Statele-Unite.

Primul ministru a invitat pe membrii guvernului să facă tot ceea ce este necesar pentru ca funcționarii să stea în strâns contact cu populația, spre a se asigura astfel colaborarea dintre guvern și popor.

16 TERORIȘTI EXECUTAȚI LA CHIȘINĂU

Curtea Marțială din Chișinău a condamnat la moarte 16 teroriști, cari — după retragerea trupelor sovietice din Basarabia — s'au constituit în bandă, cu misiunea de a comite acte teroriste contra ostașilor români și germani, precum și distrugeri de poduri, fire telefonice și căi ferate în Basarabia.

Cererea de grațiere fiind respinsă, condamnații au fost executați.

SUCCESELE GERMANE DUPĂ PATRU LUNI DE RĂZBOI

RELAȚIILE GERMANIEI CU STATELE-UNITE ȘI FRANȚA

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 21. — A patra lună de război s'a încheiat cu cele mai mari succese pentru armata germană.

După ce trupele germane și aliate au curățat bazinul Donețului de bolșevici și au ocupat toate insulele din Marea Baltică, se face la Berlin un bilanț al acestor patru luni de război.

Germanii au cucerit în acest răstimp un teritoriu de 1½ mil. de kilometri pătrați cu o populație de 65 milioane locuitori, așa dar mai mult decât a treia parte din populația totală a Sovietelor.

Afară de această au fost distruse sau capturate 19.000 tancuri și 28.000 tunuri. Numărul avioanelor distruse sau capturate de germani se ridică la 14.000.

Din toate acestea se poate vedea că Uniunea Sovietică e greu bătută.

Știrea că mareșalul Timoscenko ar fi fost înlocuit cu un alt comandant sovietic nu se confirmă la Berlin. Ea dovedește totuș că se caută să se facă din Timoscenko un țap ispășitor.

❖

Exploatarea incidentului „Kearney" de către cercurile politice americane oficiale dovedește din nou intențiile războinice ale d-lui Roosevelt.

Ca și în cazul „Greer", acest incident e exploatat cu scopul de a împinge Statele-Unite în război.

Modul cum a fost motivat de d. Hull refuzul de a trimite Germaniei o notă pentru lămurirea incidentului „Kearney" înseamnă o ofensă fără precedent în timpurile moderne adusă unui stat. Din acestea reese clar că oficialitatea americană nu pune nici un preț pe faptul de a avea relații bune sau cel puțin normale cu Germania.

❖

In ce privește relațiile franco-germane, se poate stabili că o parte a aparatului tehnic al guvernului francez se află la Paris. Nu se face aci nici un comentariu în legătură cu vizita amiralului Darlan în teritoriul ocupat.

Faptul însă că vice-președintele consiliului de miniștri francez a ținut un discurs public în teritoriul francez ocupat dovedește o anumită bunăvoință a Germaniei față de Franța.

Lașitatea comisarilor sovietici

Berlin, 21 (Rador). — *Agenția „D. N. B." află că prizonierii sovietici făcuți cu prilejul ocupării insulei Dagoe au declarat că unii din ocmisarii lor, de comun acord cu comisarii altor unități sovietice, luaseră măsuri pentru a putea fugi imediat ce primele unități germane vor fi debarcat pe insulă.*

Câteva mici unități ale marinei sovietice fuseseră ascunse într'un golf și trebuiau să stea gata pentru această fugă. Pe bordul lor se aflau alimente, băuturi și muniții în cantități suficiente

In timp ce soldații sovietici erau siliți de acești comisari să apere pozițiile ocupate până la ultimul om, majoritatea comisarilor au căutat să evite această soartă printr'o fugă rușinoasă.

Vedere din Odesa

CU AVIONUL LA ODESA

ORAȘUL CATACOMBELOR ȘI AL TERORISMULUI SOVIETIC

de C. ȘOLDAN

Richelieu, emigrant francez, care a întemeiat Odessa în anul 1793, dându-i în calitate de guvernator, acea înfățișare arhitectonică maiestoasă, desigur că nu și-a putut închipui ca orașul acesta să ajungă vreodată cuib de teroriști și centru al iudeo-comunismului.

El crease un oraș al mării și al artei. Statuia lui de marmoră, cu brațul întins spre mare și dominând portul, constitue o aspră mustrare la adresa bolșevicilor cari au ruinat un oraș în stilul Odessei, dându-i foc și minându-l.

In ziua când am sosit, erau clădiri cari ardeau încă. Unități de geniu ale noastre, se străduiau să stingă, cu pompe aduse în grabă, incendiile. Din timp în timp auzeam, în diferite cartiere bubuituri puternice, care sguduiau caldarâmul sub picioare.

Erau mine așezate de bolșevici în catacombele orașului și cari făceau explozie cu întârziere.

La intrarea trupelor române în Odesa s'a comunicat de populație că în clădirile din centru a fost instalată o mașină infernală, prevăzută cu ceasornic, într'un depozit de 700 kg. de trotil, cel mai puternic explosiv. Explozia trebuia să se producă la ora 3, în noaptea de 17 spre 18 Octombrie.

Datorită eroismului unui căpitan, propus spre decorare de d. guvernator profesor Alesianu, s'au făcut cercetări și depozitul a fost descoperit. Legătura între mașina automată și depozitul de explosive a fost tăiată de curajosul ofițer.

D. general Glogojanu, comandantul militar al Odessei, primind pe ziariști, ne-a făcut o expunere asupra situației în care a găsit orașul.

Acțiunea teroristă a fost folosită aci pe o scară întinsă de comuniști. Au minat casele, instituțiile publice, străzile, portul și câmpurile din jurul orașului.

Curățirea minelor se face cu multă precauție. Nu știi unde pot fi ascunse. Ridici un tablou, deschizi o ușă, tragi un șifonier, calci pe o podea și te pomenești sărind în aer. Operațiunea curățirii minelor se face ceva mai greu în catacombele care se întind ca un adevărat labirint pe sub oraș și unde se mai află ascunse chiar cuiburi de teroriști cari la un moment dat pot provoca exploziile.

După patru zile dela intrarea trupelor noastre în oraș, niște evrei comuniști au avut curajul să dea foc bazarului „Universel", cunoscând din vreme dispozitivul de a face să explodeze mina așezată acolo.

Locuințele și instituțiile părăsite se curăță acum metodic de mine, venind în sprijinul acestei acțiuni și populația care a putut cunoaște modul de lucru al teroriștilor. Mulți dintre aceștia au rămas în oraș. După ce au luptat în rândurile armatei roșii, au aruncat hainele militare, înlocuindu-le cu haine civile. Populația îi denunță, fiind făcuți prizonieri de război.

Cei dovediți că au lucrat la minarea câmpurilor și clădirilor sunt puși ei înșiși, să le curețe. S'a întâmplat însă pe un câmp minat să cadă victi-

(Continuare in pag. 2-a)

Cheiurile portului Odesa sunt pline de resturile armatei sovietice în debandadă